

EPBD IV: Europese Wetgeving voor Verduurzaming van Gebouwen

De Energy Performance of Buildings Directive IV is een cruciale stap richting een klimaatneutrale gebouwde omgeving in Europa. Deze richtlijn, die op **28 mei 2024 van kracht** werd, moet **uiterlijk 29 mei 2026 door Nederland in nationale wetgeving zijn omgezet**. De Europese Unie streeft hiermee naar een ambitieuze **55% CO₂-reductie tegen 2030** en complete **klimaatneutraliteit tegen 2050**. De gebouwde omgeving speelt een sleutelrol in het bereiken van deze klimaatdoelstellingen, aangezien deze sector verantwoordelijk is voor een aanzienlijk deel van de totale CO₂-emissies en het energieverbruik in de EU.

Zero-Emission Buildings: De Nieuwe Standaard

1

1 januari 2028

Alle nieuwe publieke gebouwen moeten voldoen aan ZEB-norm

2

1 januari 2030

Alle nieuwe gebouwen (woningen én utiliteit) moeten Zero-Emission zijn

De definitie van een Zero-Emission Building is duidelijk en ambitieus: het gebouw moet een **extreem lage energievraag** hebben, nagenoeg **geen fossiele emissies** ter plaatse produceren, en een sterke focus leggen op het **gebruik van hernieuwbare energie**. Dit betekent een **fundamentele verschuiving in hoe we bouwen en ontwerpen**.

Renovatieambities: Focus op Slecht Presterende Gebouwen

Woningbouw

Lidstaten zijn verplicht renovatietrajecten op te stellen specifiek gericht op de slechtst presterende gebouwen in hun woningvoorraad.

-16%

Primair energieverbruik
2030

Reductie ten opzichte van 2020

-22%

Primair energieverbruik
2035

Ambitieuze doelstelling

Utiliteitsbouw

Voor de utiliteitssector introduceert EPBD IV het concept van **MEPS (Minimum Energy Performance Standards)**: minimeisen voor energieprestatie.

Dit betekent dat de slechtste categorieën gebouwen verplicht moeten worden verbeterd, met mogelijk een verbod op gebruik of verhuur onder een bepaalde prestatieklasse totdat renovatie heeft plaatsgevonden.

MEPS: Minimum Energy Performance Standards

Wat zijn MEPS?

Minimumeisen voor energieprestatie van de slechtst presterende gebouwen. In Nederland ook wel aangeduid als MEES (Minimum Energy Efficiency Standards). Het doel: de "onderkant van de markt" verplicht verbeteren.

Mogelijke consequenties

- Verbod op gebruik of verhuur onder bepaalde prestatieklasse
- Verplichte renovatie vóór een uiterste datum
- Minimale energieprestatieverbetering per jaar of periode

Impact voor gebouweigenaren

Eigenaren van slecht presterende gebouwen moeten proactief plannen voor verplichte renovaties. Dit vereist strategische investeringsbeslissingen en mogelijk herfinanciering.

Energielabels & Certificering: Nieuwe Criteria

De bestaande energielabelssystematiek wordt substantieel aangescherpt met nieuwe, toekomstgerichte criteria. Een belangrijke toevoeging is de integratie van **GWP (Global Warming Potential)** van materialen en installaties in de beoordeling.

Aangescherpte criteria

Nieuwe meetmethoden en strengere grenzen voor labelklassen

GWP-integratie

Milieuimpact van materialen en installaties wordt meegewogen

A+ en A++ labels

Voor gebouwen die meer duurzame energie opwekken dan ze verbruiken

Lidstaten krijgen de mogelijkheid extra labelklassen zoals A+ of A++ in te voeren, specifiek voor gebouwen die energiepositief zijn en meer duurzame energie opwekken dan ze verbruiken. Dit stimuleert excellentie en innovatie.

Zonne-energie & Zonneklaar: Van Optie naar Standaard

Zonneklaar bouwen

Alle nieuwe gebouwen moeten 'zonneklaar' worden opgeleverd. Dit betekent dat ze zonder ingrijpende verbouwingen geschikt zijn voor de plaatsing van zonnepanelen.

Technische eisen

- Dakconfiguratie en draagkracht geschikt voor PV
- Ruimte voor omvormer en bekabeling
- Traceringspaden voorbereid
- Oriëntatie geoptimaliseerd voor zoninstraling

Lidstaten moeten criteria opstellen voor wanneer zonnepanelen verplicht zijn. Deze criteria zijn afhankelijk van gebouwtype, omvang, oriëntatie en economische haalbaarheid.

Voor bestaande utiliteitsgebouwen gelden verplichtingen of sterke stimulansen voor PV-installaties, wat resulteert in een versnelde energietransitie in de vastgoedsector.

Duurzame Mobiliteit: Infrastructuur voor de Toekomst

1 januari 2027

Verplichte eisen voor laadinfrastructuur bij niet-woongebouwen met parkeerplaatsen

Fietsvoorzieningen

Nieuwe en gerenoveerde gebouwen moeten fietsenstalling en waar relevant fietslaadpunten voorzien

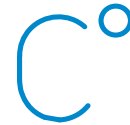
De richtlijn integreert duurzame mobiliteit als integraal onderdeel van gebouwo ontwerp. Dit weerspiegelt de bredere verschuiving naar elektrisch vervoer en actieve mobiliteit, en draagt bij aan de reductie van transportgerelateerde emissies.

Energieopslag & Slimme Systemen: De Intelligente Gebouwschil

Batterijopslag

Opslag van overtollige zonne-energie voor gebruik tijdens piekuren of 's avonds, wat netbelasting reduceert en zelfvoorzieningsgraad verhoogt.

Thermische opslag

Warmte- en koudesystemen voor optimale benutting van hernieuwbare energiebronnen en seizoensopslag.

Gebouwautomatisering

Intelligente besturingssystemen voor verlichting, verwarming, koeling en ventilatie die energieverbruik optimaliseren.

Slimme integratie

Gecoördineerde samenwerking tussen PV-systemen, warmtepompen en laadinfrastructuur voor maximale efficiëntie.

EPBD IV **stimuleert of verplicht** deze systemen afhankelijk van de bouwcategorie, wat gebouwen transformeert tot actieve spelers in het energiesysteem.

Implementatie in Nederland: Uitdagingen & Kansen

Tijdslijn

Nederland heeft tot **29 mei 2026** de tijd om EPBD IV in nationale wetgeving om te zetten. Dit vereist aanpassing van het BBL, energielabelsystematiek en subsidieregelingen.

Kernuitdagingen

- Renovatie van bestaande voorraad op grote schaal
- Capaciteit in de bouwsector en installateursmarkt
- Financiering van verduurzamingsoperaties
- Bewustwording en acceptatie bij gebouweigenaren

Kansen

De richtlijn biedt kansen voor innovatie, werkgelegenheid in groene technologie, waardeverstijging van duurzaam vastgoed, en een gezondere leefomgeving voor alle Nederlanders.